

Ohje päivitetty 3.5.2020

ANAKINRA (esim. KINERET®)

Vaikuttava aine

Anakinra on interleukiini (IL)-1-reseptoriantagonisti.

Toimenpiteet ennen lääkityksen aloitusta

Anakinra-hoito kuten muutkin biologiset hoidot toteutetaan reumatautien erikoislääkärin aloittamana ja valvonnassa. Reumatologi tekee SvB-lausunnon biologisten lääkkeiden korvattavuuden hakemista varten, joka toimitetaan Kelaan. Korvattavuus on määräaikainen, enintään 5 vuotta kerrallaan. Ennen lääkityksen aloittamista poissuljetaan hoidon vasta-aiheet ja tehdään tarvittavat tutkimukset (verikokeet ja keuhkojen röntgenkuvaus). Hampaat tulee olla hoidetut ja rokotukset ajan tasalla.

Vaikutustapa ja käyttöaiheet

Anakinra on biologinen reumalääke, joka kumooa tulehduksen välittäjäaineiden (IL-1 β ja IL-1 α) biologista aktiivisuutta estämällä kilpailevasti niiden sitoutumista interleukiini-1-reseptoriin. Sitä käytetään nivelreuman, Stillin taudin (yleisoireisen aikuisten reuman) ja CAPS-oireyhtymien (kylmäautoinflammatoristen oireyhtymien) hoidossa, kun tavanomaisilla reumalääkkeillä tai niiden yhdistelmillä ei ole saatu riittävää hoitovastetta. Anakinraa käytetään yleensä muun reumalääkityksen, kuten metotreksaatin, rinnalla. Anakinran teho ilmaantuu muutamassa viikossa.

Annostus ja ottotapa

Anakinra annetaan päivittäin ruiskeena ihon alle (kerta-annos 100 mg). Lääke pistetään suunnilleen samaan aikaan vuorokaudesta. Yleensä potilas pistää itse lääkkeen.

Haittavaikutukset

Noiin kahdella kolmasosalla potilaista esiintyy iholla lääkkeen pistoskohdassa ja sen ympärillä ohimeneviä ärsytysoireita, kuten punoitusta, kutinaa tai kirvelyä. Iho-oireet ovat tavallisimpia ensimmäisen hoitokuukauden aikana. Pistoskohdan ärsytystä voidaan vähentää pistämällä lääkeaine huoneenlämpöisenä, käyttämällä pistoksen jälkeen paikallista kylmähoitoa tai kortisonivoidetta. Saatetaan kokeilla myös antihistamiinitabletin ottamista ennen pistosta. Muut haittavaikutukset ovat harvinaisia. Anakinra voi lisätä alttiutta infektioihin. Vakavien infektioiden esiintyminen hoidon aikana on hieman lisääntynyt. Lääke voi aiheuttaa satunnaisesti valkosolujen määrän laskua. Anakinra tulee tauottaa kuumeisten tai antibioottihoitoa vaativien infektioiden ajaksi.

Leikkaukset

Isojen toimenpiteiden yhteydessä hoidossa on syytä pitää taukoa, jonka pituus riippuu leikkauksen suuruudesta. Hoitotauosta kannattaa neuvotella hoitavan lääkärin kanssa.

Raskaus ja imetys

Anakinraa **ei yleensä käytetä** raskauden aikana eikä suositella imetysaikana. Lääke suositellaan tauotettavaksi viikkoa ennen suunniteltua raskautta.

Rokotukset

Anakinra voi heikentää rokotusvastetta, joten rokotukset suositellaan annettavaksi ennen hoidon aloitusta. Eläviä heikennettyjä taudinaiheuttajia sisältävät rokotteita (kuten keltakuume- ja tuhkarokkorokote) ei saa antaa lääkityksen aikana tai annetaan vain hoitavan lääkärin harkinnan mukaan. Influenssarokotus sen sijaan suositellaan otettavaksi vuosittain.

Seuranta

Hoito edellyttää laboratoriokoeseurantaa, joka tapahtuu perusterveydenhuollossa. Hoidon seuranta tapahtuu hoitoon perehtyneen erikoislääkärin toimesta.

Säilytys

Lääke säilytetään jääkaapissa 2–8 asteen lämpötilassa, eikä se saa jäätyä. Matkalle lähtiessä lääke pakataan kylmälaukkuun. Käytetyt ruiskut tulee kerätä kovaan kannelliseen astiaan ja toimittaa apteekkiin.